

33) *Bestyring af grænser mellem Torstrup og Vårde landsogns sognekommuner under Ribe amt.*

Ved grænseændringen overføres et areal på 1.984 m² af skov og græs til Vårde landsogn, Vårde landsogns-kommune, til fordel for matr. nr. 1 g. Torstrup præstegaard, Torstrup sogn, Torstrup kommune, og et areal på 1.970 m² fra udstrakt jord til fordel for matr. nr. 1 g. Torstrup sogn, Torstrup kommune.

Bekendtgørelse om foranstaltninger til regulering af priser m. v.

Den herved bekendtgjorte bekendtgørelse om foranstaltninger til regulering af priser m. v. er offentliggjort i Lovtidende den 12. juli 1946, nr. 132 af 1946, og den senere bekendtgjorte bekendtgørelse om foranstaltninger til regulering af priser m. v. er offentliggjort i Lovtidende den 20. maj 1948, nr. 212 af 1948.

Bekendtgørelse om fribefordring af skoleelever m. v.

Skolesøgende børn i statsskoler, kommunale skoler, friskoler med tilskud efter reglerne i lov nr. 416 af 12. juli 1946 og private eksamensberettigede skoler samt børn og unge mennesker over den skolepligtige alder i de i lov om offentlig forsorg af 20. maj 1933, kap. XI, omhandlede opdragelseshjem har adgang til fribefordring på fællesklasse på stats- og privatbanerne efter følgende nærmere regler:

I. Ferierejser.

A. Almindelige ferierejser.

Adgang til fribefordring på ferierejser har skolesøgende børn, der er hjemmehørende i følgende kommuner, når forældrene efter kommunalbestyrelsens skøn er ubemidlede, uanset hvor den skole, de søger, er beliggende:

- 1) København, Frederiksberg og Gentofte med følgende omegnskommuner: Ballerup-Måløv, Birkerød, Brøndbyvester-Brøndbyøster, Dragør, Gladsaxe, Glostrup, Herlev, Herstedvester-Herstedøster, Hvidovre, Hørsholm, Lyngby-Tårnby, Rødovre, Søllerød og Tårnby.
- 2) Alle købstæder og følgende til købstæder grænsende kommuner eller dele af kommuner, som har samme stedtillæg som den pågældende købstad: Åby km., Benløse km., Dalum km., Frederiksborg slotssogns km., Gammelsgn km., Hasle sogn i Hasle-Skejby-Lisbjerg km., Herlufsholm km., Skåde, Kragelund og Holme skoledistrikter i Holme-Tranbjerg km., Grejsdalen, Grejsdal stationsby, Uhre Bakker, Frederikshøj og Trædballe i Hover km., Kristrup skoledistrikt i Kristrup km., Lumby km., Frederiksberg i Lyngby km., Nørre Tranders km., Tarup skoledistrikt i Pårup km., Rødekro skoledistrikt i Rise km., Rørbæk og Reersø by i Saksøbing landsogns km., Ladegårde skoledistrikt i Skanderup-Stilling km., Slagelse Skt. Peders landsogns km., Lendemærk i Stege landsogns km., skoledistrikterne for Gl. Lindholm skole, Thistedvejens skole og Nr. Uttrup skole i Sundby-Hvorup km., Kraghave by i Tingsted km., Vejlbj-Risskov km., Viby km og Vorup km.

Andre landdistrikter med bymæssig bebyggelse, der grænser op til en købstad og har samme stedtillæg som denne, kan med undervisningsministeriets anerkendelse opnå adgang til fribefordring. Ansøgning om anerkendelse må hvert år inden udgangen af april indsendes gennem skoledirektionen til undervisningsministeriet og må indeholde nøjagtig angivelse af, hvilke dele af kommunen (eventuelt hvilke skoledistrikter) der opfylder betingelserne for anerkendelse. Undervisningsministeriet giver statsbanerne meddelelse om givne anerkendelser.

- 3) Marstal, Brande stationsby, samt de sønderjyske flækker (Løgumkloster, Augustenborg, Nordborg, Højer og Christiansfeld).

Indtil videre kan børn fra København med tilgrænsende kommuner (gruppe 1) alene benytte de indlagte børnesærtog; herfra vil der kun kunne dispenseres i tilfælde af lægebekræftet sygdom. Børn fra de andre fribefordringsberettigede områder (gruppe 2 og 3) kan kun undtagelsesvis få udstedt billetter til andre tog end persontog.

§ 2.

For så vidt angår børn i statsskoler, friskoler og private eksamensberettigede skoler sender skolens leder til den pågældende kommunalbestyrelse (kommunalbestyrelser) en fortegnelse over de børn, for hvilke der ønskes fribefordring. Fortegnelsen skal indeholde angivelse af børnenes navne, forsørgernes navne og bopæl samt rejsens mål.

Kommunalbestyrelserne rekvirerer herefter de fornødne billetter for de i kommunen hjemmehørende børn hos statsbanernes 1. distrikt, København, for børn, hjemmehørende øst for Storebælt, og hos statsbanernes 2. distrikt, Århus, for børn, hjemmehørende vest for Storebælt, uanset om det drejer sig om rejser med stats- eller privatbaner.

Rekvisionen må være statsbanerne i hænde senest 1 måned, før billetterne ønskes leveret.

§ 3.

Børn og unge mennesker over den skolepligtige alder, der er anbragt i de i lov om offentlig forsorg af 20. maj 1933, kap. XI, omhandlede opdragelseshjem, har adgang til fribefordring på ferierejser efter de ovenfor givne regler. De fornødne billetter rekvireres af hjemmets forstander direkte hos statsbanernes 1. distrikt i København eller 2. distrikt i Århus (jfr. § 2, 2. stk.).

B. Ferierejser til sommerlejr.

§ 4.

Stk. 1. Adgang til fribefordring på ferierejser til sommerlejr er betinget af mindst 8 dages ophold i en fast sommerlejr, i en teltlejr med betryggende hygiejniske forhold med hensyn til vand og renovation, eller under privat indkvartering i en købstad. Ferierejse til sommerlejr med ud- eller hjemrejse på lørdage, søndage eller mandage kan kun forventes bevilget i stærkt begrænset omfang i særdeleshed i tiden 18. juni—15. august. Såfremt der i forbindelse med en ferierejse til sommerlejr ønskes foretaget en vandretur, må særlig ansøgning herom indsendes til undervisningsministeriet.

Stk. 2. Fribefordringen tilstås:

- 1) Skolesøgende børn i statsskoler, kommunale skoler, friskoler og private eksamensberettigede skoler, uanset om den kommune, hvor skolen er beliggende, har adgang til fribefordring efter § 1.
- 2) Børn og unge mennesker over den skolepligtige alder på opdragelseshjem, jfr. § 3.
- 3) Ikke skolesøgende unge mennesker, som er over den undervisningspligtige alder, men under 16 år, når de udsendes til lejren af en i henhold til § 5 anerkendt landsorganisation.

Endvidere gives ved deltagelse af mindst 9 børn eller unge mennesker fra samme kommune for hvert påbegyndt antal af 9 børn eller unge mennesker fribefordring for 1 ledsager. Antallet af ledsagere ved rejser med skolesøgende børn og de i stk. 2, pkt. 3,

nævnte ikke-skolesøgende unge mennesker under 16 år kan regnes særskilt for hver af de nævnte kategorier.

Stk. 3. Såfremt der til befordring møder et mindre antal børn eller unge mennesker end det, på hvilket rejsehjemlen lyder, vil antallet af ledsagere blive nedsat i henhold til den under stk. 2, pkt. 3, anførte bestemmelse. De herefter overskydende ledsagere må for at kunne deltage i rejsen være forsynet med almindelig rejsehjemmel (billet eller kort).

Stk. 4. Det er en betingelse for fribefordringen, at børnenes og de unge menneskers forældre er ubemidlede.

Stk. 5. Fribefordring på ferierejser til sommerlejre uden for Danmark tilstås som regel kun forsåvidt angår sommerlejre i Norge eller Sverige.

§ 5.
Stk. 1. En landsorganisation, der ønsker at benytte sig af reglerne i § 4, skal inden udgangen af april måned søge undervisningsministeriets godkendelse af, at den har ret til på denne måde at udsende unge mennesker til sommerlejre. Godkendelsen gælder kun for eet finansår.

Ansøgningen må indeholde:

- 1) Landsorganisationens navn og adresse.
- 2) Angivelse af styrelsens medlemmer (navn, stilling og bopæl).
- 3) Angivelse af landsorganisationens formål.
- 4) Oplysning om feriekoloniens beskaffenhed og beliggenhed og udtrykkelig oplysning om ordningen af dens hygiejniske forhold efter § 4, stk. 1.

Stk. 2. Undervisningsministeriet giver statsbanerne meddelelse om den givne godkendelse.

§ 6.
De pågældende kommuner refunderer banerne 10 pct. af billetprisen for de under „Almindelige ferierejser“ nævnte børn og for de under „Ferierejser til sommerlejre“ i § 4, stk. 2, pkt. 1 nævnte børn og ledsagere.

Landsorganisationerne refunderer banerne 10 pct. af billetprisen for de under „Ferierejser til sommerlejre“ i § 4, stk. 2, pkt. 3 nævnte unge mennesker og ledsagere.

Beløbene opkræves af statsbanerne — uanset om befordringen er sket med stats- eller privatbanerne — som en samlet sum efter sommerferiens udløb, og må ikke af kommunen kræves refunderet af børnene eller deres forsørgere.

Der opkræves ingen betaling hos hjemstedskommunerne for befordring af børn og unge mennesker på opdragelseshjem.

C. Fællesregler for ferierejser.

§ 7.
Stk. 1. De i henhold til §§ 2 og 3 rekvirerede rejsehjemler tilstilles kommunalbestyrelsen henholdsvis hjemmets forstander af statsbanerne enten direkte eller gennem den pågældende afrejsestation.

Kommunalbestyrelsen henholdsvis hjemmets forstander foranlediger rejsehjemlerne udfyldt med elevens og skolens henholdsvis hjemmets navn, elevens alder og bestemmelsessted samt underskrevet enten på kommunalbestyrelsens henholdsvis hjemmets vegne eller af vedkommende skoles leder. For stats- og privatskolernes vedkommende videre sender kommunalbestyrelsen billetterne til skolens leder.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen henholdsvis hjemmets forstander foranlediger, at der på skemaer, der udsendes af statsbanerne, føres en nøjagtig fortegnelse over de udstedte rejsehjemler.

Når det drejer sig om et mindre antal billetter, udsendes der ingen skemaer, men kommunalbestyrelsen henholdsvis hjemmets forstander må i så fald udfærdige en fortegnelse over de benyttede billetter med oplysning om de pågældende elevens alder og bestemmelsesstation.

Skemaerne (fortegnelsen) sendes sammen med eventuelt ubenyttede eller fejlskrevne billetter til statsbanernes 1. distrikt, København, henholdsvis 2. distrikt, Århus, inden udgangen af august måned.

Stk. 3. Til ansøgning om ferierejser til sommerlejr, jfr. § 4, benyttes en særlig formular nr. A 277 c, som udleveres på jernbanestationerne, og for børn, bosat i Københavns kommune, på Københavns skoledirektions depot, Nyrupsgade 21. Ansøgningerne, bilagt en fortegnelse over deltagernes navne, alder, bopæl og evt. skole, afleveres senest 1 måned før rejsen skal foregå, således:

Ansøgninger omfattende skolesøgende børn: til kommunalbestyrelsen eller i København til skoledirektionen.

Ansøgninger omfattende børn og unge mennesker på opdragelseshjem: til hjemmets forstander.

Ansøgninger omfattende ikke skolesøgende unge mennesker under 16 år: til den pågældende landsorganisation eller dennes underafdelinger.

De nævnte myndigheder påser, at den ansøgte fribefordring er berettiget efter de gældende regler, jfr. bl. a. § 10, forsyner ansøgningen med attest herom og sender ansøgningen til afrejsestationen. For rejser, der udgår fra København H., sendes ansøgningen dog til statsbanernes 1. distrikt, København.

For Rejser, der arrangeres af en landsorganisation, og hvori deltager både skolesøgende børn og unge mennesker under 16 år, må der udfærdiges en ansøgning for hver af disse to kategorier. For rejser, hvori deltager skolesøgende børn bosiddende i forskellige kommuner, må der udfærdiges een ansøgning for hver kommune.

Stk. 4. Ved afholdelse af større lejre (landslejre, korpslejre) må den pågældende organisation ved forhandling med øvrige organisationer tilrettelægge tidsrummet for lejrens afholdelse således, at ud- og hjemrejse til og fra lejren ikke falder sammen med ud- og hjemrejse til og fra lignende lejr, arrangeret af en anden organisation.

Den pågældende organisation må endvidere, forinden arrangementet påbegyndes, træffe aftale med statsbanerne om, hvorvidt befordringerne til og fra lejren vil kunne gennemføres.

§ 8.
Rejsehjemler i henhold til § 4 udstedes af den jernbanestyrelse, hvorunder afrejsestationen hører, og sendes direkte til ansøgeren.

§ 9.
Lyntog, motor-eksprestog, motor-iltog samt Nord-Express, Skandinavien—Holland-Express, Skandinavien—Schweiz—Italien-Express kan ikke benyttes og andre hurtigtog kun, når særlig lang rejsevej og mangel af andre passende tog måtte gøre befordring med hurtigtog nødvendig.

Såfremt befordring med hurtigtog er tilladt, vil dette være angivet på fornævnte blanketter (rejsehjemler), der kun er gyldige til fællesklasse og iøvrigt ikke ved tilkøb kan gøres gyldige til hurtigtog eller højere klasse.

Håndbagage kan i det omfang, som er tilladt efter de gældende regler, frit medtages i kupeerne; ønskes bagagen undtagelsesvis indskrevet som rejsegods, må betalingen herfor erlægges af eleven selv.

På ferierejse til sommerlejr skal ledsagerne føre tilsyn med børnene på hele rejseⁿ med togene samt på færger og skibe.

§ 10.

Der kan kun tilstås hvert barn eller ungt menneske een ferierejse om året, og der kan således ikke gives fribefordring både på en almindelig ferierejse og på en ferierejse til sommerlejr.

Skolemyndighederne, forstanderne på opdragelseshjemmene samt landsorganisationerne påser, at dette overholdes.

II. Skolerejser.

A. Almindelige skolerejser.

§ 11.

De i foranstående bestemmelser omhandlede skoler og opdragelseshjem samt statsseminarier, private seminarier og forskoleseminarier har — uanset beliggenhed — med nedennævnte begrænsninger adgang til fribefordring på en skolerejse een gang i hvert finansår med en af skolens klasser, der normalt består af børn over 10 år; ved skoler med parallelklasser forstås herved alle elever på samme klassetrin, selv om de er fordelt i flere afdelinger og på flere linier, således at realklassen kan rejse samme år som 1. gymnasieklasse og 1. mellemskoleklasse samme år som 6. klasse.

I tiden 18. juni til 15. august samt iøvrigt på lørdage, søndage og mandage kan rejserne kun ventes bevilget i meget stærkt begrænset omfang. Fribefordring gives iøvrigt kun til rejser, der strækker sig over flere dage, og kun efter statsbanernes bestemmelse i hvert enkelt tilfælde om togbenyttelse og deltagerantal.

Rejsen kan strække sig over indtil 14 dage og kan foregå som en rundrejse.

Fribefordring kan også tilstås på skolerejser til udlandet — undtagen via Tyskland — for så vidt angår den del af rejsen, der falder her i landet.

§ 12.

Rejsen skal ledes af skolens førstelærer (skoleinspektør, rektor, forstander) eller en anden af skolens lærere, hvem skolelederen — for kommunale skoler med skolekommissionens tilslutning — måtte udpege dertil.

Ved deltagelse af mindst 9 elever har for hvert påbegyndt antal af 9 elever 1 lærer eller lærerinde adgang til fribefordring som ledsager.

Deltager elever af begge køn i rejsen, skal der dog som ledsagere deltage mindst 1 lærer og 1 lærerinde. Såfremt der ikke er ansat en lærerinde ved skolen, kan en lærerhustru medtages som ledsager for de kvindelige elever. Lederen har ansvaret for rejsen og må på denne være ledsagernes foresatte. Ledsagerne skal på hele rejsen med tog, færger og skibe samt under ophold føre tilsyn med eleverne.

Såfremt der til befording møder et mindre antal elever end det, på hvilket rejsehjemlen lyder, vil antallet af lærere eller lærerinder blive nedsat i henhold til de foranstående bestemmelser om antal ledsagere.

De herefter overtallige lærere eller lærerinder må for at kunne deltage være forsynet med almindelig rejsehjemmel (billet eller kort).

§ 13.

For landsbyskoler med kun 2 klasser er der kun adgang til at foretage en skolerejse hvert 3. år, og for landsbyskoler med kun 3 eller 4 klasser kun hvert 2. år.

B. Rejser til lejrskoler.

§ 14.

De i § 11 nævnte skoler, opdragelseshjem og seminarier har endvidere adgang til fribefordring på rejse til og fra en lejrskole. Rejserne kan tilstås udover den i § 11 hjemlede adgang til skolerejser og for flere af skolens klasser i samme finansår. Rejserne skal strække sig over flere dage og kan kun bevilges til og fra den station, som ligger nærmest lejrskolen. Med hensyn til fribefordring af ledsagerne gælder bestemmelserne i § 12. Rejserne kan ikke foretages i tiden 18. juni—15. august og kan kun i stærkt begrænset omfang foregå på lørdage, søndage og mandage.

C. Fællesregler for skolerejser.

§ 15.

Stk. 1. Rejserne vil kun kunne foretages efter banernes lejlighed; befording kan ikke ske med lyntog, Nord-Express, Skandinavien—Holland-Express, Skandinavien—Schweiz—Italien-Express og motor-eksprestog, og med eksprestog og motor-iltog kun, når særlig lang rejsevej og mangel af passende tog af lavere kategori gør sådan benyttelse ønskelig.

Stk. 2. Begæring om rejsehjemmel til foretagelse af en skolerejse — hvortil formular nr. A 277 a på forlangende udleveres af jernbanestationerne — må indgives senest 1½ måned før rejsens foretagelse, a) for så vidt angår skoler på landet gennem skolekommission og kommunalbestyrelse til skoledirektionen, b) for så vidt angår skoler i købstæderne gennem skolekommissionen til byrådet.

Stk. 3. Skoledirektionen eller byrådet påser, at skolen efter de givne oplysninger er berettiget til skolerejse efter de gældende regler, forsyner ansøgningen med attest herom og sender ansøgningen til afrejsestationen senest 1 måned før afrejsen.

Stk. 4. For statsskolernes, privatskolernes, seminariernes og opdragelseshjemmenes vedkommende indgives sådan ansøgning af rektor eller forstander direkte til afrejsestationen senest 1 måned før afrejsen. Sådanne skoler, seminarier og opdragelseshjem er selv ansvarlig for, at skolen efter de givne regler er berettiget til at foretage den pågældende rejse.

Stk. 5. Alle ansøgninger om skole- og lejrskolerejser, der udgår fra København H, sendes, efter at være attesteret, direkte til statsbanernes 1. distrikt, København.

Stk. 6. Rejsehjemlerne, der kun er gyldige til fællesklasse og i øvrigt ikke ved tilkøb kan gøres gyldige til en højere klasse eller til hurtigtog, udstedes af den jernbanestyrelse, hvorunder afrejsestationen hører.

III. Skovture og andre 1 dags udflugter.

§ 16.

Skoler, som ikke har feriebiletter efter § 1 (landsbyskoler m. v.), har med de i § 17, stk. 2, punkt 4—5, nævnte begrænsninger adgang til fribefordring med banerne een gang årligt på en rejse af 1 dags varighed, således at hen- og tilbage rejsen må finde sted samme dag.

§ 17.

Stk. 1. Ansøgning om fribefordring i henhold til § 16 udfærdiges på en særlig formular (nr. A 277 b), som udleveres på jernbanestationerne, og som må afleveres på afrejsestationen senest 3 uger før rejsedagen. I København må ansøgningen afleveres til statsbanernes 1. distrikt.

Stk. 2. For den heromhandlede fribefordring gælder følgende regler:

1. Ved deltagelse af mindst 9 børn har for hvert påbegyndt antal af 9 børn 1 lærer eller lærerinde som ledsager adgang til fribefordring.

Når der i rejsen deltager elever af begge køn, skal der dog deltage mindst 1 lærer og 1 lærerinde. Såfremt der ikke er ansat en lærerinde ved skolen, kan en lærerhustru medtages som ledsager for de kvindelige elever. Lederen har ansvaret for rejsen og må på denne være ledsagernes foresatte. Lærerpersonalet skal på hele rejsen og under ophold føre tilsyn med eleverne.

2. Dersom der til befordring møder et mindre antal børn end det, på hvilket rejsehjemlen lyder, vil antallet af de tilsynsførende ledsagere blive nedsat i henhold til den under punkt 1 anførte bestemmelse. De herefter overtallige tilsynsførende ledsagere må for at rejse sammen med skolen være forsynet med almindelig rejselegitimation (billet eller kort).

3. For hver enkelt navngiven skole kan kun søges fribefordring een gang hvert finansår. Dog kan det tillades skoler, der ønsker at foretage udflugter særskilt med de større og med de mindre børn, at foretage 2 udflugter i samme finansår under orudsætning af, at intet barn derved får fribefordring på udfugt mere end een gang i hvert finansår.

4. Fribefordring gives kun, når banernes lejlighed tillader det, og kan i almindelighed kun foregå med persontog.

Banerne træffer iøvrigt nærmere bestemmelse om, hvilke tog der kan benyttes.

I tiden 18. juni—15. august samt iøvrigt på lørdage, søndage og mandage kan rejserne kun forventes bevilget i stærkt begrænset omfang. I hver udfugt kan højst deltage ca. 80 børn; rejser over korte afstande vil fortrinsvis blive bevilget.

5. Rejsehjemlerne, der kun er gyldige til fællesklasse og iøvrigt ikke ved tilkøb kan gøres gyldige til en højere klasse eller til hurtigtog, udstedes af den jernbanestyrelse, hvorunder afrejsestationen hører.

Undervisningsministeriet, den 8. april 1949.

Hartvig Frisch.

V. Hammer.
Fm.

Lov om ændring af lov nr. 311 af 4. juli 1942 som ændret ved lov nr. 323 af 14. juni 1946 og lov nr. 190 af 15. marts 1947 om folkehøjskoler og landbrugsskoler.*)

Vi Frederik den Niende, af Guds nåde konge til Danmark, de Venders og Goters, hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg, Gør vitterligt: Rigsdagen har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

I § 4, stk. 1, tilføjes om nyt stykke:

„Undervisningsministeren kan, hvor det drejer sig om særlige skoleformer, efter afgørelse i det enkelte tilfælde fravige de foran angivne elevtalsbetingelser.“

Lovens § 23 udgår, og § 24 benævnes § 23.

Hvorefter alle vedkommende sig har at rette.

Givet på Christiansborg, den 12. april 1949.

Under Vor kongelige hånd og segl.

Frederik R.
(L. S.)

Hartvig Frisch.

*) Udfærdiget gennem undervisningsministeriet. Se rigsdagstidenden 1948—49: Landst. tid. sp. 756, 816, 1271, 1296; folket. tid. sp. 4720, 4735, 4856; till. A. sp. 4305; till. B. sp. 2025; till. C. sp. 1875, 1885.